

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ

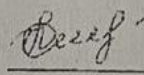

гуманітарно-
педагогічного факультету
Львівська

2022 р.

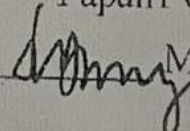
СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри журналістики
та мовної комунікації,
протокол № 11 від 25 травня 2022 р.
Завідувач кафедри

 Наталія КОСТРИЦЯ

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Журналістика»

 Марина НАВАЛЬНА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Екологічна етика»

Спеціальність 061 – Журналістика
Освітня програма – Журналістика
Гуманітарно-педагогічний факультет
Розробник – д-р філол. наук, доц. Харченко С.В.

**Опис навчальної дисципліни
«Екологічна етика»**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>	
Галузь знань	06 «Журналістика»	
Спеціальність	<i>061 – Журналістика</i>	
Освітня програма	<i>Журналістика</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>12 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>10 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	<i>128 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>4 год.</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – розвивати еколого-етичну свідомість та еколого-етичний світогляд на основі історико-філософського досвіду взаємовідносин між людиною і природою, формувати свідому екологічну мотивацію, навички і моделі поведінки, безпечної для довкілля і здоров'я, спрямованої на реалізацію принципів стійкого розвитку.

Завдання курсу:

- сприяти поглибленому усвідомленню майбутніми журналістами об'єктивності законів функціонування екосистем, необхідності збереження природного різноманіття;
- формувати почуття особистої причетності до виникнення і вирішення екологічних проблем; переконань у необхідності свідомого регулювання потреб і споживання;
- розвивати екологічно безпечну, компетентну взаємодію з природою;
- усвідомлено засвоїти знань, концепцій і теорій дисципліни як гуманістичної константи в практичній діяльності журналіста;
- сприяти формуванню гармонійної особистості журналіста й екоетично зорієнтованого громадянина України;
- набути здатності поширювати і пропагувати екологічну етику як актуальний спосіб сучасного життя

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- термінологічний апарат дисципліни;
- еволюцію морально-екологічних понять, суджень, знань і проблем;
- риси, закономірності, правові основи сучасної екокультури;
- практичні сфери застосування наявних знань задля реалізації принципу збереження природи та розвитку суспільства згідно з морально-етичними нормами й ідеалами;

уміти:

- вільно оперувати засвоєним матеріалом, розуміти й осмислювати проблеми етичного природокористування;
- аналізувати різні підходи та теорії щодо проблем екоетики
- досліджувати тенденції та можливі перспективи розвитку екоетики,
- аналізувати та надавати експертну оцінку сучасних проблем екоетики з позиції власного знання та проєктувати етичні способи їх вирішення;
- виявляти власну громадську позицію стосовно охорони природної спадщини та вирішення екоетичних конфліктів в контексті сучасних екологічних та правових механізмів і екологічних законів у збереженні природної спадщини;
- готувати рекомендації та матеріали щодо еколого-охоронної діяльності організацій.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності

ЗК05. Вміти виявляти та вирішувати проблеми, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК06. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність діяти відповідально з дотриманням правових, етичних засад професійної діяльності та з дотриманням безпекових засад для здоров'я та життя спільноти.

фахові компетентності

ФК08. Здатність аналізу і прогнозування розвитку медіа культури як цілісного феномену, що передбачає опанування правових, етичних навичок у медіа, а також навичок критики медіа та медіаграмотності.

ФК09. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, у тому числі в умовах недостатньої інформації та суперечливих вимог, здійснювати критичний аналіз медіа.

ФК12. Здатність до широкого висвітлення екологічних питань як глобального, так і

регіонального значення, предметною галуззю якого є збір, аналіз і розповсюдження інформації, що стосується поточних подій, тенденцій і проблем пов'язаних з навколишнім середовищем, з яким постійно взаємодіє людина.

ФК13. Здатність до реалізації прав і свобод громадян та способів їх захисту у сфері медіаправа; розуміння основних законів, що стосуються роботи журналіста; здатність до розуміння базових понять правового захисту журналістів при підготовці матеріалів; видів правопорушень у сфері медіаправа і заходи юридичної відповідальності за їх вчинення.

ФК14. Здатність брати компетентну участь у фахових дискусіях щодо медійного процесу в Україні та світі, здатність виробляти індивідуальний аргументований критичний підхід, необхідний для здійснення медійної діяльності.

програмні навчальні результати

ПРН06. Уміти розв'язувати складні завдання та проблеми, що виникають у професійній та дослідницькій діяльності, уміти відповідати за прийняття рішень.

ПРН07. Уміти фахово шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, застосовуючи новітні методи та засоби пошуку на інформаційному ринку, уміти оперативно оцінити важливість подій, збирати достовірну інформацію, свідчення експертів та фахівців, допомагати аудиторії зрозуміти дійсний стан речей.

ПРН09. Уміти аналізувати і прогнозувати розвиток медіакультури як цілісного феномену, уміти в професійній діяльності дотримуватися етичних, правових норм, дбати про своє здоров'я та життя, а також про безпеку колег, партнерів тощо.

ПРН10. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки, міжособистісної взаємодії, уміти виявляти та застосовувати комунікативні навички, спілкуватися із представниками професійної спільноти та представниками інших професій, уміти приймати обґрунтовані рішення для забезпечення командної роботи.

ПРН14. Уміння висвітлювати проблеми та закономірності взаємодії сучасного суспільства з навколишнього середовища, розуміння наукової і практичної специфіки екологічних явищ, нормативних рішень у сфері екологічної політики та діяльності екологічних організацій.

ПРН15. Уміти визначити суть правової проблеми у сфері інформаційних правовідносин; правильно застосовувати законодавство, що регулює суспільні відносини у галузі медіа права; уміти аргументовано висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативно-правові акти.

ПРН17. Здатність брати компетентну участь у фахових дискусіях щодо медійного процесу в Україні та світі, щодо наукової діяльності з позицій релевантної оцінки та достовірності результатів наукових досліджень в контексті дотримання принципів академічної доброчесності, здатність виробляти індивідуальний аргументований критичний підхід, необхідний для здійснення медійної та наукової діяльності.

Форма підсумкового контролю – **екзамен.**

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

- для повного терміну денної форми навчання;
- для скороченого терміну денної форми навчання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 СВІТОГЛЯДНЕ ПІДГРУНТЯ І ПАРАДИГМИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕТИКИ

Тема 1. Вступ до екологічної етики

Теоретичний та практичний аспекти предметизації «Екологічної етики». Роль етики в розумінні та розв'язанні екологічних проблем. Джерела екологічної етики. «Екологічна етика» як наука та навчальна дисципліна. Взаємозв'язок з іншими науками і навчальними дисциплінами. Найважливіші принципи екологічної етики. Структура екологічної етики. Функції екологічної етики.

Тема 2. Історія екологічної етики

Еколого-етичні уявлення у найдавніші часи. Перша доповідь Римського клубу та її наслідки. Еколого-етичні уявлення в різні епохи і в різних країнах. Розвиток екологічної моралі й етики в Україні від найдавніших часів.

Засновники екологічної етики як науки.

Глибинна екологія (А. Несс), соціальна екологія (М. Букчин), екофемінізм (К. Уоррен). Екоетика ХХ століття. Сучасні екологічні сценарії та прогнози. Екологічна етика у постіндустріальному суспільстві. Конструктивна екологія як методологія переходу до сталого розвитку.

Тема 3. Основні філософські моделі екологічної етики і сучасні концепції

Загальні принципи поведінки людини в природі. Екоцентрична етика землі О. Леопольда, Каллікотта, Венца, Снайдера. Біоцентричні моделі Швейцера, Тейлора. Екобіоцентричні моделі екологічної етики. Всесвітня Хартія природи (1982). Екоетичний ідеал.

Тема 4. Концепція сталого розвитку як нова парадигма розвитку суспільства

Учення В.Вернадського про ноосферу як основа концепції сталого розвитку. Суть сталого розвитку. Історія концепції сталого розвитку. Цілі сталого розвитку ООН. Принципи сталого розвитку. Цілі сталого розвитку. Концепція сталого розвитку в Україні. Роль громадськості у впровадженні принципів сталого розвитку.

Сталість біосфери і біорізноманітності. Права майбутніх поколінь.

Тема 5. Екологічна етика і народні традиції.

Екофобні та екофільні народні традиції українців. Відображення екоетики в народній творчості. Фольклор, вірування як один із засобів популяризації екоетики. Культ тварин у культурах народів світу. Культ рослин у культурі народів світу.

Тема 6. Екологічна етика та релігія

Екоетичне ставлення до природи в основних релігіях світу (християнство, буддизм, індуїзм, юдаїзм, іслам, конфуціанство). Принцип неворожого ставлення до тварин як основний.

Регламентация поводження з тваринами у Старому Завіті. Антропоцентризм Нового Завіту і права природи.

Тема 7. Екоетичне мислення і спосіб дій у глобалізованому світі

Взаємозв'язок між Цілями сталого розвитку та екологічним мисленням, екологічною культурою і свідомістю.

Екомислення, екокультура, екосвідомість: співвідношення понять.

Загальні підходи до формування екологічного світогляду та мислення.

Способи формування і реалізації екомислення.

Екологічна свідомість: основні характеристики. Способи формування екосвідомості.

Екологічна громадська думка, її специфіка, параметризація та вплив на формування екомислення і екосвідомості. «Зона відповідальності» особистості.

Регуляція власних потреб. Зміна способу життя у зв'язку з концепцією «повного (наповненого) світу», проголошеною у ювілейній доповіді Римського клубу (2018).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ЕТИЧНІ КОНТЕКСТИ У ВЗАЄМОДІЇ З ПРИРОДОЮ. ЕКОБЕЗПЕКА

Тема 8. Нормативно-правове забезпечення екологічної етики

Конституційні та правові засади екологічної етики. Кодекс екологічної етики (Хартія Землі): зміст, принципи. Історія створення Хартії Землі.

Екобезпека, державна екологічна політика України, сталий розвиток у нормативно-правовій базі України.

Тема 9. Принципи і правила етичного ставлення до природи

Екосистема. Природа як моральний партнер людини. Загальноетичні принципи, правила, мотиви ставлення до природи. Цінності природи. Етика турботи. Повага до всіх форм буття.

Сучасні еколого-етичні проблеми та способи їх вирішення (загальний огляд). «День екологічного боргу».

Тема 10. Права природи

Поняття «права природи». Принципи поваги прав природи та обмеження прав людини як основоположні в екологічній етиці. Коротка історія «права природи». Обґрунтування прав природи.

Історичні аспекти охорони прав живої та неживої природи. Сучасні тенденції відстоювання прав живої та неживої природи.

Права неживої природи. Етичні аспекти діяльності з дослідження й використання космічного простору. Екологічна шкода від добрив, оприскування, меліорації тощо

Тема 11. Права живої природи

Взаємозв'язок між неживою і живою природою. Права тварин на рівні особин, видів, екосистеми. Екоетичні принципи прав тварин. Еколого-правові аспекти поводження з тваринами.

Права рослин і мікроорганізмів.

Журналістське висвітлення прав живої і неживої природи.

Тема 12. Природа як рекреаційний ресурс

Етичне сприйняття полювання та риболовлі. Практичне застосування екологічної етики в охороні природи і природокористуванні. Рекреаційний потенціал природи. Естетичне ставлення до природи. Етичне ставлення до природи під час відпочинку. Полювання як розвага. Спортивне полювання і риболовля, розваги з тваринами. Співвідношення правової та етичної охорони тваринного світу. Хутрова індустрія. Сільське і лісове господарство.

Тема 13. Екологічна етика та заповідна справа

Природоохоронні зони. Заповідна справа. «Ресурсизм» (прагматизм), антропоцентризм та екоцентризм у заповідній практиці. Естетика природи та екологічна етика.

Тема 14. Громадський екологічний рух

Антропоцентризм та екоцентризм у громадському русі за екологічну чистоту. Рух

«зелених». «Реалісти» та «фундаменталісти». Різноманітність методів екологічної боротьби. Громадські дискусії та обговорення. Політика та етика екологічної боротьби. Зарубіжні та українські громадські об'єднання екологічного спрямування, їх роль у розвитку екологічної етики та практична діяльність.

Тема 15. Міжнародна співпраця у сфері екоетики

Спеціалізовані міжнародні організації з охорони довкілля (Програма ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП), Міжнародна довідкова система джерел інформації довкілля (ИНФОРТЕРРА) та ін.). Червона книга.

Програма LIFE як інструмент ЄС для фінансування екологічних та кліматичних заходів. Програма LIFE для України як спосіб усунення негативних екологічних наслідків після російсько-української війни.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Світоглядне підґрунтя і парадигми розвитку екологічної етики												
Тема 1. Вступ до екологічної етики	7	2	2			3						
Тема 2. Історія екологічної етики	12	2	2			8						
Тема 3. Основні філософські моделі екологічної етики і сучасні концепції	11	2	2			7						
Тема 4. Концепція сталого розвитку як нова парадигма розвитку суспільства	8	2	2			4						
Тема 5. Екологічна етика і народні традиції.	10	2	2			6						
Тема 6. Екологічна етика та релігія	10	2	2			6						
Тема 7. Екоетичне мислення і спосіб дій у глобалізованому світі	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 1	70	14	14			42						
Змістовий модуль 2. Етичні контексти у взаємодії з природою. екобезпека												
Тема 8. Нормативно-правове забезпечення екологічної етики	12	2	2			8						
Тема 9. Принципи і правила етичного ставлення до природи	10	2	2			6						
Тема 10. Права природи	12	2	2			8						
Тема 11. Права живої природи	10	2	2			6						
Тема 12. Природа як рекреаційний ресурс	11	2	2			7						
Тема 13. Екологічна етика та заповідна справа	8	2	2			4						
Тема 14. Громадський екологічний рух	8	2	2			4						
Тема 15. Міжнародна співпраця у сфері екоетики	9	2	2			5						
Разом за змістовим	80	16	16			48						

модулем 2												
Разом годин	150	30	30			90						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до екологічної етики	2
2.	Історія екологічної етики	2
3.	Основні філософські моделі екологічної етики і сучасні концепції	2
4.	Концепція сталого розвитку як нова парадигма розвитку суспільства	2
5.	Екологічна етика і народні традиції.	2
6.	Екологічна етика та релігія	2
7.	Екоетичне мислення і спосіб дій у глобалізованому світі	3
8.	Нормативно-правове забезпечення екологічної етики	2
9.	Принципи і правила етичного ставлення до природи	2
10.	Права природи	2
11.	Права живої природи	2
12.	Природа як рекреаційний ресурс	2
13.	Екологічна етика та заповідна справа	2
14.	Громадський екологічний рух	2
15.	Міжнародна співпраця у сфері екоетики	2

6. Теми лабораторних занять (не передбачені навчальним планом)

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні питання

1. Роль етики в розумінні та розв'язанні екологічних проблем.
2. Джерела екологічної етики.
3. Взаємозв'язок екологічної етики з іншими науками.
4. Принципи екологічної етики.
5. Структура екологічної етики.
6. Функції екологічної етики.
7. Еколого-етичні уявлення у найдавніші часи.
8. Перша доповідь Римського клубу та її наслідки.
9. Еколого-етичні уявлення в Київській Русі.
10. Розвиток екологічної моралі й етики в Україні.
11. Засновники екологічної етики як науки.
12. Глибинна екологія (А. Несс).
13. Соціальна екологія (М. Букчин).
14. Екофемінізм (К. Уоррен).
15. Екоетика ХХ століття.
16. Екологічна етика у постіндустріальному суспільстві.
17. Конструктивна екологія як методологія переходу до сталого розвитку.
18. Загальні принципи поведінки людини в природі.
19. Екоцентрична етика землі О. Леопольда, Каллікотта, Венца, Снайдера.
20. Біоекоцентричні моделі Швейцера, Тейлора.
21. Екобіоцентричні моделі екологічної етики.
22. Екоетичний ідеал.
23. Учення В.Вернадського про ноосферу як основа концепції сталого розвитку.
24. Історія концепції сталого розвитку.
25. Принципи сталого розвитку. Концепція сталого розвитку в Україні.

26. Екофобні та екофільні народні традиції українців.
27. Відображення екоетики в народній творчості.
28. Фольклор, вірування як один із засобів популяризації екоетики.
29. Екоетичне ставлення до природи в основних релігіях світу (на вибір магістра).
30. Регламентація поводження з тваринами у Старому Завіті.
31. Антропоцентризм Нового Завіту і права природи.
32. Екомислення, екокультура, екосвідомість: співвідношення понять. Загальні підходи до формування екологічного світогляду та мислення.
33. Способи формування і реалізації екомислення.
34. Екологічна свідомість: основні характеристики. Способи формування екосвідомості.
35. Зміна способу життя у зв'язку з концепцією «повного (наповненого) світу», проголошеною у ювілейній доповіді Римського клубу (2018).
36. Конституційні та правові засади екологічної етики.
37. Кодекс екологічної етики (Хартія Землі): зміст, принципи, історія створення.
38. Екобезпека, державна екологічна політика України, сталий розвиток у нормативно-правовій базі України.
39. Природа як моральний партнер людини.
40. Загальноетичні принципи, правила, мотиви ставлення до природи.
41. Цінності природи.
42. Поняття «права природи», принципи поваги прав природи та обмеження прав людини як основоположні в екологічній етиці.
43. Коротка історія «права природи». Обґрунтування прав природи.
44. Історичні аспекти охорони прав живої та неживої природи.
45. Сучасні тенденції відстоювання прав живої та неживої природи.
46. Права неживої природи. Взаємозв'язок між неживою і живою природою.
47. Права тварин на рівні особин, видів, екосистеми.
48. Екоетичні принципи прав тварин.
49. Еколого-правові аспекти поводження з тваринами.
50. Журналістське висвітлення прав живої і неживої природи.
51. Практичне застосування екологічної етики в охороні природи і природокористуванні.
52. Рекреаційний потенціал природи. Естетичне ставлення до природи.
53. Етичне ставлення до природи під час відпочинку.
54. Співвідношення правової та етичної охорони тваринного світу.
55. Сільське і лісове господарство та екоетика.
56. «Ресурсизм» (прагматизм), антропоцентризм та екоцентризм у заповідній практиці.
57. Естетика природи та екологічна етика.
58. Антропоцентризм та екоцентризм у громадському русі за екологічну чистоту.
59. Рух «зелених».
60. Методи екологічної боротьби. Громадські дискусії та обговорення.
61. Політика та етика екологічної боротьби.
62. Зарубіжні та українські громадські об'єднання екологічного спрямування, їх роль у розвитку екологічної етики та практична діяльність (на вибір магістра).
63. Спеціалізовані міжнародні організації з охорони довкілля (на вибір магістра).
64. Програма LIFE як інструмент ЄС для фінансування екологічних та кліматичних заходів. Програма LIFE для України як спосіб усунення негативних екологічних наслідків після російсько-української війни.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «бакалавр» Спеціальність «Журналістика»	Кафедра журналістики та мовної комунікації	Екзаменаційний білет № 1 з дисципліни «Екологічна етика»	ЗАТВЕРДЖУЮ Завідувач кафедри _____ Н.М.Костриця _____ 2022 р.
Екзаменаційні питання			
1. Історія концепції сталого розвитку.			
2. Загальноетичні принципи, правила, мотиви ставлення до природи.			
Тестові завдання			

1. Визначте, що таке раціональне природокористування:

- а) повне знищення шкідливих видів
- б) докорінне перетворення природних екосистем для задоволення потреб людини
- в) охорона лише свійських тварин та культурних рослин
- г) використання природних ресурсів такими способами, які не погіршують стан навколишнього природного середовища

2. Головні завдання екологічної етики -

- а) захистити тварин і рослини від людини
- б) збереження максимальної кількості видів організмів і ділянок природи
- в) зафіксувати зниклі види тварин і рослин
- г) ознайомити людей з переліком зниклих видів тварин і рослин

3. Її призначення - розробляти й впроваджувати у свідомість людей необхідність моральних взаємовідносин з об'єктами навколишнього природного середовища. Це –

- а) Екологія
- б) Екологічна етика
- в) Екологічне мислення
- г) Етологія

4. Засновниками екологічної етики є:

- а) Альберт Швейцер
- б) Олдо Леопольдо
- в) Альфред Окснер
- г) Микола Кащенко
- д) Володимир Вернадський

5. З метою збереження навколишнього середовища, необхідно:

- а) створити більше заповідників
- б) запровадити використання вторинної сировини
- в) встановити очисні соруди на заводах
- г) запровадити раціональне природокористування
- д) заборонити екскурсії в природу

6. Основними напрямками негативного антропогенного впливу на організми є (оберіть три відповіді):

- а) викиди підприємств
- б) викидні гази автомобілів
- в) накопичування у ґрунтах важких металів
- г) засолювання ґрунтів
- д) зміна рельєфу
- е) рибальство
- ж) ведення сільського господарства

7. Які із прикладів є підтвердженням прямого впливу людини на угруповання тварин:

- а) рибальство

- б) ведення сільського господарства
- в) осушування боліт
- г) насаджування лісів
- д) облаштування годівниць та шпаківень

8. Які приклади є підтвердженням непрямого (опосередкованого) впливу людини на угруповання тварин:

- а) використання опудала на городі
- б) мисливство
- в) будівництво автошляхів
- г) використання пестицидів на полях

9. Причини посилення антропогенного впливу на довкілля:

- а) світове законодавство
- б) розвиток енергетики
- в) збільшення площі орних земель
- г) зростання промислового виробництва
- д) збільшення кількості населення Землі

10. Які права мають живі організми?

- а) на частку земних благ
- б) на природну свободу
- в) на життя
- г) на захист законом
- д) відсутність відповідальності перед людиною
- е) на захист від страждань з вини людини

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Використання методів навчання в процесі викладання навчальної дисципліни «Екологічна етика» зумовлено пізнавальним і виховним значенням цього курсу та його місцем у системі підготовки фахівців усіх напрямів (нормативна професійно орієнтована навчальна дисципліна), а також метою та завданнями його вивчення.

У процесі викладання навчальної дисципліни «Екологічна етика» використовують такі методи навчання, як лекція (тематична, лекція-бесіда, лекція-дискусія, лекція-конференція), інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу, дослідницький метод, практичні методи (різні види вправ, тренувальне тестування), ділова гра.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення в навчально-пізнавальній діяльності студентів і про ефективність праці викладача. Під час викладання навчальної дисципліни «Екологічна етика» застосовують такі методи контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів, як метод усного контролю, письмовий контроль (письмові відповіді на питання, предметний/термінологічний диктант, виконання творчих, пошукових тощо завдань; тестовий контроль, модульний контроль та ін.); екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБІП України» від 27.12.2019 протокол № 5 (зі змінами) з табл.1.

Оцінка національн а	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з	90 – 100

		незначною кількістю помилок	
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 – 59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01 – 34

Для визначення рейтингу студента із засвоєння дисципліни R дис. (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи R нр (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$$

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчальний план підготовки магістра 061 «Журналістика».
2. Підручники та навчальні посібники.
3. Плани лекційних і практичних занять.
4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.
5. Семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни.
6. Матеріали поточного та підсумкового контролю (контрольні завдання до практичних занять; завдання на модульні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу).
7. Методичні матеріали щодо виконання контрольних робіт для заочної форми навчання.
8. Перелік питань до заліку. Екзаменаційні білети.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Борейко В. Є., Подобайло А. В. Екологічна етика. Київ : КНУ, 2004. 112 с.
2. Борейко В.Є., Пустовіт Н.А. Екологічна етика та гуманне ставлення до тварин і рослин : метод. посіб. для вчителів. К.: Логос, 2011. – 79 с.
3. Гандзюра В.П. Системний аналіз якості навколишнього середовища: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2020. 180 с. Режим доступу <https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-ecology-and-zoology/biblioteka/2891-sistemnij-analiz-yakosti-navkolishnogo-seredovishcha.html>.
4. Гудков І. М. Радіоекологічний моніторинг: навч. посіб. / І. М. Гудков, В. О. Кашпаров, О. Ю. Паренюк. – Київ : Олді-плюс, 2019. – 188 с.
5. Екологічна етика та економіка [Текст]: конспект лекцій для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст галузь знань 27 Транспорт спеціальності 274 Автомобільний транспорт, денної форми навчання/ уклад. В.Я. Бушук – Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2019р. – 123 с.
6. Екологія : навч.-метод. посіб. / Володимир Худоба, Юлія Чикайло. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 92 с. Режим доступу <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/13395/1/%D0%AE.%20%D0%A7%D0%B8%D0%B>

A%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE%2C%20%D0%92.%20%D0%A5%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D0%B0.pdf.

7. Матвійчук О.Ю. Екологічна етика та економіка.- Луцьк, РВВ Луцького НТУ2014.-109с.

8. Основи біоетики та біобезпеки : підручник / О. М. Ковальова, В. М. Лісовий, Т. М. Амбросова, В. І. Смирнова. – Київ : Медицина, 2017. – 392 с.

9. Закон України “Про Загальнодержавну програму «Питна вода на 2006 – 2020 рр.»” 10 січ. 2005 р. № 2918-III. Відом. Верховної Ради України. 2005. № 15. Ст. 243.

10. Закон України “Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів” від 1 квіт. 2009 р. № 1221-VI. Уряд. кур’єр. 2009. 15 квіт. С. 12.

11. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 08. 02. 2006 р. № 2707-IV. Відом. Верховної Ради України. 2006. № 21. Ст. 170.

12. Закон України “Про Червону книгу України” від 7 лют. 2002 р. 5. № 434. Відом. Верховної Ради України. 2002. № 30. Ст. 201.

13. Закон України “Про зону надзвичайної екологічної ситуації” 13 лип. 2000 р. № 1908-III. Відом. Верховної Ради України. 2000. № 42. Ст. 348.

14. Постанова Каб. Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 груд. 1995 р. № 1062 «Про організацію виконання Монреальського протоколу по речовинах, що руйнують озоновий шар», та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України ” від 11 берез. 2009 р. № 188. Уряд. кур’єр. 2009. 28 берез. С. 11.

15. Постанова Каб. Міністрів України “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених для фінансування заходів із захисту, відтворення та підвищення родючості ґрунтів” від 2 берез. 2011 р. № 180. Уряд. кур’єр. 2011. 4 берез. С. 12.

Додаткова

16. Бондар О. І. Основи біологічної та генетичної безпеки (екологічна складова) : навч. посіб. / О. І. Бондар, Л. П. Новосельська, Т. Г. Іващенко. – Херсон : Олді-плюс, 2019. – 396 с.

17. Залеський І.І., Клименко М.О. Екологія людини : Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 288 с. (Альма-матер)

18. Перетворення нашого світу : Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року. Резолюція, прийнята Генеральною Ассамблеєю ООН 25 вересня 2015 року. Режим доступу: http://www.sd4ua.org/wp-content/uploads/2015/02/SD_resolution_NY_2015.pdf

19. Школа екологічного вчинку : [навчальний посібник] / Н.А. Пусто-віт, О.О. Колонькова, О.Л. Пруцакова – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 156 с.

20. Халаїм О., Мірошніченко К., Пруцакова О., Балабух В. Граючи, змінимо світ: посібник екологічних ігор з тематики змін клімату./ О. Халаїм, К. Мірошніченко, О. Пруцакова, В. Балабух .- К, 2016, – 41 с. 30. von Weizsaecker, E., Wijkman, A. Come On! Capitalism, Short-termism, Population and the Destruction of the Planet. – Springer, 2018. – 220 p.

Інформаційні ресурси

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України <https://mepr.gov.ua/>

<https://www.gnest.org/> Global Nest

<https://wwf.org/> Всесвітній фонд природи

<https://www.greenpeace.org/global/> Грінпіс

<https://www.eea.europa.eu/> Європейська агенція довкілля

<https://fsc.org/en> Лісова наглядова рада

<http://www.greencross.org.ua/> Міжнародний зелений хрест

<https://www.iucn.org/> Міжнародний союз охорони природи

<https://nescu.org.ua/> Національний екологічний центр України

<http://www.guerrillagardening.org/> Партизанське садівництво

<http://vhemt.org/> Рух за добровільне вимирання людства

<http://www.zelenysvit.org.ua/> Українська екологічна асоціація «Зелений світ»

<http://www.ukrpryroda.org/> Українське товариство охорони природи

<https://www.iaea.org/newscenter/focus/chernobyl> Чорнобильський форум

https://ecoaction.org.ua/?gclid=Cj0KCQjwmdGYBhDRARIsABmSEeN7KrSKYcm8Hr_psIeMyh5TKWgWucKh38pZzGd7whuO-MseyQd7jHkaArs5EALw_wcB